

LUYỆN THI VÀO 10 – MÔN NGỮ VĂN

GIÁO VIÊN: UÔNG THU NGÀ

Tác phẩm: TRUYỆN KIỀU – ĐÁP ÁNwww.vinastudy.vn**Câu 1:** Giới thiệu về tác giả Nguyễn Du bằng một đoạn văn ngắn**Trả lời:***** Dàn ý gợi ý:**

- Câu mở đầu: Giới thiệu vài nét về Nguyễn Du (năm sinh - năm mất, tên chữ, hiệu)

- Phần thân đoạn: Đảm bảo các ý sau:

+ Quê hương, gia đình

+ Thời đại

+ Cuộc đời

+ Bản thân Nguyễn Du (Con người)

+ Sự nghiệp sáng tác

- Câu kết: Khẳng định giá trị của Nguyễn Du với nền văn học Việt Nam và thế giới.

* Đoạn văn tham khảo:

Nguyễn Du (1765 - 1820), tên chữ là Tố Như, tên hiệu là Thanh Hiên. Ông sinh ra ở mảnh đất Hà Tĩnh giàu truyền thống văn hóa nhưng lại lớn lên ở kinh thành Thăng Long - thủ đô nghìn năm văn hiến, lộng lẫy và hào hoa. Ông sinh ra trong một gia đình đại quý tộc, nhiều đời làm quan và có truyền thống về văn học. Quê hương, gia đình chính là cái nôi nuôi dưỡng và mảnh đất màu mỡ cho hồn thơ Nguyễn Du hình thành và phát triển. Nguyễn Du sống ở cuối thế kỉ XVIII đầu thế kỉ XIX, là thời kì chế độ phong kiến Việt Nam rơi vào tình trạng khủng hoảng trầm trọng, vua chúa ăn chơi sa đọa, không chăm lo cho đời sống của nhân dân, các tập đoàn phong kiến Lê, Trịnh, Nguyễn tranh giành quyền bính gây ra các cuộc nội chiến kéo dài. Cùng với đó là bão táp các phong trào khởi nghĩa của nông dân nổ ra, tiêu biểu nhất là cuộc khởi nghĩa

của nghĩa quân Tây Sơn do người anh hùng Quang Trung - Nguyễn Huệ lãnh đạo. Sống trong thời kì lịch sử biến động thăng trầm ấy nên cuộc sống của Nguyễn Du cũng thăng trầm và biến đổi theo dòng chảy trôi của lịch sử. Đã từng là một công tử trong một gia đình đại quý tộc nhưng khi thời thế thay đổi, Nguyễn Du đã phải sống lưu lạc, nghèo khổ, lang thang trong nghèo đói suốt mười năm ở đất Bắc. Đó được xem là thời gian để hồn thơ của Nguyễn Du được mở rộng, gần gũi với đời, với người để tâm hồn và trái tim ông vượt xa những toan tính hẹp hòi của đời người mà trở thành nhà thơ với “đôi mắt nhìn suốt sáu cõi và trái tim nghĩ suốt nghìn đời”. Nguyễn Du có ra làm quan dưới triều Nguyễn nhưng chỉ là bất đắc chí. Ông được cử đi sứ bên Trung Quốc hai lần, lần thứ hai được cử đi nhưng chưa kịp đi thì ông bị bệnh và mất tại Huế năm 1820. Nguyễn Du đã để lại cho hậu thế một sự nghiệp sáng tác phong phú và đa dạng với cả những sáng tác bằng chữ Hán và chữ Nôm. Chữ Hán ông có ba tập thơ là *Thanh Hiên thi tập*, *Nam trung tạp ngâm* và *Bắc hành tạp lục*. Còn chữ Nôm ông có bài *Văn chiêu hồn* (*Văn tế thập loại chúng sinh*) và kiệt tác *Truyện Kiều*. Đây được xem là kiệt tác của nền thi ca dân tộc, là áng “thiên cổ văn chương thiên cổ sự”.

Câu 2: Nguồn gốc của truyện Kiều và giải thích nhan đề “*Đoạn trường tân thanh*”

Trả lời:

- Nguồn gốc: Nguyễn Du viết *Truyện Kiều* vào đầu thế kỉ XIX (1805 – 1809). Truyện dựa theo cốt truyện *Kim Vân Kiều truyện* (cuốn tiểu thuyết được viết theo kiểu chương hồi) của Thanh Tâm Tài Nhân (Trung Quốc)

- Nhan đề “*Đoạn trường tân thanh*”: Đoạn - đứt; trường - ruột; tân - mới; thanh - tiếng kêu, âm thanh => Ý nghĩa nhan đề là Khúc ca mới đứt ruột hay Tiếng kêu đứt ruột. Sau này, người ta quen gọi là *Truyện Kiều*.

Câu 3: Tóm tắt ngắn gọn nội dung truyện Kiều bằng một đoạn văn ngắn.

Trả lời:

* **Đoạn văn 1:**

Thúy Kiều, nhân vật chính trong *Truyện Kiều*, một cô gái tài sắc vẹn toàn, có tâm hồn cao thượng. Nhân dịp du xuân, nàng gặp Kim Trọng, một thanh niên hào hoa phong nhã. Hai người yêu nhau và cùng nhau thề nguyện thủy chung. Nhưng tai họa bất ngờ ập đến với Kiều. Gia đình

bị nạn. Kiều tự nguyện bán mình chuộc cha. Bị bọn Mã Giám Sinh và Tú Bà đưa vào lầu xanh. Kiều định tự tử để thoát khỏi cảnh ô nhục nhưng không được. Sau lần mắc mưu Sở Khanh đi trốn bị bắt lại, bị đánh đập tàn nhẫn, nàng đành chịu tiếp khách. Ít lâu sau, Kiều được Thúc Sinh – một kẻ giàu có say mê nàng, chuộc nàng về làm vợ lẽ. Nhưng chưa được một năm Kiều lại bị Hoạn Thư, vợ cả của Thúc Sinh, bày mưu bắt về hành hạ. Nàng bị bắt làm con ở hầu rượu gảy đàn mua vui cho vợ chồng ả. Khổ nhục quá, Kiều bỏ trốn khỏi nhà Hoạn Thư nhưng lại lọt vào một lầu xanh khác. Ở đây, nàng gặp Từ Hải và trở thành vợ người anh hùng này. Phất cờ khởi nghĩa, hùng cứ một phương, Từ Hải giúp Kiều báo ân báo oán. Nhưng cũng chẳng bao lâu, Kiều bị mắc lừa Hồ Tôn Hiến, nàng khuyên Từ Hải ra hàng phục triều đình, Từ Hải bị phản bội và chết đứng. Kiều bị làm nhục và bị ép gả cho một viên thổ quan. Đau xót và tủi nhục, nàng đã tự tử ở sông Tiền Đường nhưng lại được sư Giác Duyên cứu sống. Kim Trọng và gia đình Thúy Kiều đi tìm. Sau mười lăm năm trời lưu lạc, Kiều trở lại sum họp với gia đình. Nàng từ chối không chấp nối mối duyên xưa cùng Kim Trọng mà họ trở thành bạn bè để giữ tình cảm cho được trong sáng và đẹp đẽ.

* Đoạn văn 2:

Thúy Kiều là một thiếu nữ tài sắc vẹn toàn, sống êm ấm cùng cha mẹ và 2 em là Thúy Vân và Vương Quan. Trong buổi du xuân, Kiều gặp Kim Trọng, thề nguyện đính ước với nhau. Kim Trọng về quê chịu tang chú, gia đình Kiều bị mắc oan, Kiều phải bán mình chuộc cha. Kiều bị Mã Giám Sinh, Tú Bà, Sở Khanh lừa đẩy vào lầu xanh, được Thúc Sinh cứu khỏi lầu xanh nhưng bị Hoạn Thư ghen, Kiều phải trốn đi nương náu ở chùa Giác Duyên. Vô tình Kiều lại rơi vào tay Bạc Hạnh, Bạc Bà phải vào lầu xanh lần thứ 2. Kiều gặp Từ Hải. Từ Hải lấy Kiều làm vợ, giúp Kiều báo ân báo oán. Từ Hải mắc lừa Hồ Tôn Hiến, bị giết. Kiều bị bắt ép gả cho tên thổ quan. Nàng tủi nhục trầm mình ở sông Tiền Đường, được sư Giác Duyên cứu, nương nhờ cửa Phật lần thứ 2. Kim Trọng trở lại, kết duyên với Thúy Vân nhưng vẫn đi tìm Kiều. Nhờ sư Giác Duyên, Kim-Kiều gặp nhau, gia đình đoàn tụ. Kim gặp Kiều đổi tình yêu thành tình bạn.

Câu 4: Hãy nêu giá trị hiện thực và giá trị nhân đạo của tác phẩm truyện Kiều.

Trả lời:

* Dàn bài gợi ý

- Câu mở đầu: Giới thiệu tác giả, tác phẩm truyện Kiều

- Phần thân đoạn:

+ Giá trị hiện thực

- Phơi bày hiện thực xã hội phong kiến bất công.
- Phản ánh nỗi khổ đau, bất hạnh của con người, đặc biệt là người phụ nữ.

+ Giá trị nhân đạo - Giá trị cốt lõi của Truyện Kiều

- Truyện Kiều là tiếng nói đề cao tình yêu tự do, khát vọng công lí và ngợi ca vẻ đẹp phẩm chất của con người
  - Ước mơ đẹp đẽ của mình về một tình yêu tự do, trong sáng, chung thủy trong xã hội mà quan niệm hôn nhân phong kiến còn hết sức khắc nghiệt.
  - Khát vọng công lí tự do, dân chủ giữa một xã hội bất công, tù túng đầy ức chế, tàn bạo.
  - Ngợi ca vẻ đẹp phẩm chất của con người: vẻ đẹp tài sắc, trí tuệ thông minh, lòng hiếu thảo, trái tim nhân hậu, ý thức vị tha, đức thủy chung.
- Truyện Kiều còn là tiếng nói lên án các thế lực tàn bạo, chà đạp lên quyền sống con người.

- Câu kết đoạn: Khẳng định giá trị của truyện Kiều trong nền văn học Việt Nam

* Đoạn văn tham khảo

Truyện Kiều của Nguyễn Du là kiệt tác không chỉ của văn học Việt Nam mà còn của cả nhân loại bởi chính những giá trị mà nó mang đến: giá trị hiện thực và giá trị nhân đạo. Hiện thực được phơi bày trong truyện Kiều chính là xã hội phong kiến bất công và nỗi khổ đau, bất hạnh của con người, đặc biệt là người phụ nữ. Thế nhưng, giá trị nhân đạo mới là giá trị cốt lõi của truyện Kiều. Truyện Kiều là tiếng nói đề cao tình yêu tự do, khát vọng công lí và ngợi ca vẻ đẹp phẩm chất của con người. Ước mơ đẹp đẽ của mình về một tình yêu tự do, trong sáng, chung thủy trong xã hội mà quan niệm hôn nhân phong kiến còn hết sức khắc nghiệt. Mối tình Kim – Kiều được xem như là bài ca tuyệt đẹp về tình yêu lứa đôi trong văn học dân tộc. Khát vọng công lí tự do, dân chủ giữa một xã hội bất công, tù túng đầy ức chế, tàn bạo. Nguyễn Du đã xây dựng nhân vật Từ Hải – người anh hùng hảo hán, một mình dám chống lại cả cái xã hội bạo tàn ấy. Từ Hải là khát vọng của công lí, là biểu tượng cho tự do dân chủ. Ngợi ca vẻ đẹp phẩm chất của con người:

vẻ đẹp tài sắc, trí tuệ thông minh, lòng hiếu thảo, trái tim nhân hậu, ý thức vị tha, đức thủy chung. Thúy Kiều, Từ Hải là hiện thân cho những vẻ đẹp đó! Truyện Kiều còn là tiếng nói lên án các thế lực tàn bạo, chà đạp lên quyền sống con người. Thế lực tàn bạo đó, khi là bộ mặt bọn quan lại tham lam, đê tiện, bỉ ổi – đầu mối của mọi xấu xa trong xã hội (Hồ Tôn Hiến, Mã Giám Sinh, Sở Khanh, Tú Bà...), có khi lại là sự tàn phá, hủy diệt hung hiểm của đồng tiền trong xã hội phong kiến lúc bấy giờ, trong tay bọn người bất lương tàn bạo đã phát huy tất cả sức mạnh của nó, đổi trắng thay đen, biến con người thành thứ hàng hóa để mua bán.

Câu 5: Đặc sắc về nghệ thuật của truyện Kiều

Trả lời:

- Ngôn ngữ văn học dân tộc và thể thơ lục bát đã đạt tới đỉnh cao rực rỡ.
- Nghệ thuật tự sự đã có bước phát triển vượt bậc, từ nghệ thuật dẫn chuyện đến nghệ thuật miêu tả thiên nhiên, khắc họa tính cách và miêu tả tâm lí con người.

VINASTUDY.VN